

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. II. An in omnibus Prælatorum electionibus forma scrutiniij servanda sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

numerus eligentium, an omnes habuerint vocem, &c. *Zeli*, an recta intentione, &c. *meriti*, an electus non habeat impedimentum Canonicum, &c. Abbas in c. *quia propter*, nu. 10. in quibusdam tamen Ecclesijs, præsertim Regularibus, non alia fit collatio, quam numeri ad numerum; reliqua enim ob statum eligentium præsumuntur, & multa ex privilegio non observant in forma scrutinij; Clem. 1. §. *demum*, de Verb. signif. & Layman in c. *quia propter*, h. tit. nu. 8. Hinc si post publicationem scrutinij, circa electum, nulla moveatur quæstio, sufficit collatio generalis, v. g. *iste habet tot suffragia*; *Electores processerunt bono zelo*; *electus propter suas dotes dignus est*; sic Innocentius in c. *in Genesi*, num. 2. & Abbas, nu. 7.

cretè, & sigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, & in scriptis redacta mox publicent in communi: nullo prorsus appellationis obstaculo interjecto, ut is, collatione habita, eligatur, in quem omnes, vel major, & sanior pars Capituli consentit. Vel saltem eligendi potestas aliquibus viris idoneis committatur, qui vice omnium Ecclesie viduatæ provideant de Pastore. Aliter, electio facta, non valet: nisi fortè communiter esset ab omnibus, quasi per inspirationem absque vitio celebrata. Qui verò contra præscriptas formas eligere attentaverint, eligendi ea vice potestate priventur. Tridentinum autem sess. 25. de Regularibus c. 6. sic loquitur: In electione Superiorum quorumcunque, Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatissarum, atque aliarum Præpositarum (quo omnia rectè, & sine ulla fraude fiant) in primis sancta Synodus distinctè præcipit, omnes supra dictos eligi debere per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in posterum liceat, Provinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunque Titulares, ad effectum electionis faciendæ constituere, aut voces, & suffragia absentium supplere. Si verò contra hujus decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit, & is, qui ad hunc effectum se in Provinciale, Abbatem, aut Priorem creari permiserit, deinceps ad omnia officia in religione obtinenda inhabilis existat, facultatesque super his concessæ eo ipso abrogatæ censeantur, & si in posterum aliæ concedantur, tanquam surreptitiæ habeantur.

Circa hæc decreta not. 1. hanc formam, quæ præscribitur in c. *quia propter*, pertinere ad electiones in Ecclesijs Cathedralibus, ut liquet ex rubrica c. *quia propter*, quamvis nigrum, seu textus expressè loquatur indefinitè de Ecclesijs viduatæ; & eam esse de substantia electionis (cùm non servatæ statuatur pæna nullitatis) tenet communis cum Layma in cit. c. *quia propter*, nu. 12. & colligitur ex verbo: *statuimus*, quòd est novi juris inductivum, ut docet Garcia de benefic. p. 3. c. 1. nu. 9. excipitur tamen 1. privilegium eximens ab hac forma, vel in totum, vel in certis conditionibus; 2. nisi in contrarium præscriptum sit; 3. nisi Electores essent valde pauci, ut

1905. Dixi: si post publicationem scrutinij nulla quæstio moveatur, v. g. an omnes, qui debebant, & poterant, ac volebant, præsentibus fuerint? an fortassè hujus, vel illius votum fuerit validum? vel quia datum ab existente in censura, vel quia fuit dubium, & incertum, &c. an electus non laboret aliquo inhabilitatis vitio, v. g. natalium, defectu scientiæ, morum, Ordinis, &c. Nam tali casu prius, quam fiat communis electio, exacta discussio fieri debet, non quidem per modum judicij, sed solum causâ veritatis cognoscendæ ad præsens negotium ritè peragendum; cujus ratio est ex generali doctrina Abbatis in c. *in Genesi*, h. t. n. 2. dicentis: si in Capitulo inter Capitulares controversia oritur, eam à Capitulo definiri non posse; tamen si ponamus Capitulum jure speciali (v. g. præscriptæ consuetudinis) jurisdictionem in singulos exercere: præterquam si causa (v. g. alicujus Capitularis injuria) admodum notoria sit; alioquin enim Capitulum in causa propria judex esse non potest, L. *n. C. ne quis in sua causa judicet*.

§. II.

An in omnibus Prælatorum electionibus forma scrutinij servanda sit?

1906. Loquimur de illa, quæ præscribitur in c. *quia propter*, §. *statuimus*, ibi: *statuimus, ut, cùm electio fuerit celebranda, presentibus omnibus, qui debent, & volunt, & possunt commodè interesse, assumantur tres de Collegio fide digni, qui se-*
Tom. I.

servare non possint formam scrutiniij ; 3. etiam consuetudo legitime introducta in quibusdam Ecclesijs Germaniæ.

1908. Not. 2. hanc formam, juxta Imolam in *cit. c. 42. nu. 3.* & alios, servandam esse etiam in electione *Abbatum* ; 2. in electionibus *Prelatorum in Ecclesijs Collegiatis*, qui in illis habent jurisdictionem generalem ; item in electionibus *Prelatorum regularium*, v. g. Priorum, Guardianorum, & similium, juxta gloss. 1. hic & Abbatem à *nu. 7.* nec in his quidquam derogatum esse à Tridentino *sess. 25. de Regularibus, c. 6.* secundum Azor *p. 1. l. 13. c. 10. q. 3.* non autem in electionibus inferiorum, quorum obitu, vel depositione officij, non viduatur Ecclesia, ut ex pluribus notat Barbosa in *cit. c. 42. nu. 7.* nam textus solum loquitur de electione, qua providendum est Ecclesie viduatae.

1909. Sed circa hanc formam in *c. quia propter* præscriptam, in alijs quoque Ecclesijs, præsertim Regularibus observandam, non æquè conveniunt Auctores. Nam, post Tridentinum supra relatam, censent aliqui, hodie sufficere, quòd vota sint secreta ex dispositione prædicti decreti absquè alia forma ; sic enim affirmat Miranda, in *Manual. Prelat. tom. 2. q. 23. a. 15.* asserens, dispositionem textus in *c. quia propter de elect.* modò sublatam esse per Concilium in præsentem : ac rectius negat Azor *cit. Zerola in præxi Episcoporum p. 1. v. Abbatissa, §. 6.* & complures alij apud Barbosam in *cit. loc. Trid. nu. 18.* ex hoc enim, quòd Concilium dicat, omnes electiones Regularium debere fieri *per vota secreta*, non tollit formam *cap. quia propter* ; sed solum ordinat, qualiter deinceps vota danda sint. Quare omnino etiam in his servanda est ; nisi adsit una ex causis excusantibus, de quibus *n. 1907.*

1910. Not. 3. ad ea verba Tridentini (*per vota secreta ita, ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur*) discordare Doctores in assignandis casibus, quibus contingat, Electorum nomina non manere secreta, & consequenter irritò, ac nulliter electionem celebrari. Quidam enim volunt (ut videri potest apud Barbosam *cit.*) non officere, quòd sciatur suffragium unius, vel alterius, sive fiat per malitiam, sive per errorem ; sed requiri, palam fieri majorem partem de nominibus Electro-

rum : sed obstare videtur textus : *singulorum* ; & ideo alij censent hoc decreto caveri, & obstringi tam Electores, quam scrutatores, ac demum omnes, qui dant, & recipiunt secretò suffragia, ne permittant aliquid fieri, ex quo publicari possint nomina eligentium (& probabilius, etiam unius) & si tale quid factum fuerit, electionem non valere ; sic Frater Emanuel *2. regul. tom. 2. q. 52. a. 9.* Nam id, quòd Concilium cavere voluit, est satis commune periculum gravium malorum, sæpe nascentium ex notitia, quis consenserit, quis non consenserit in talem personam.

Censet autem Navarr. *de elect. in edit. nov. consl. 9.* electionem per secreta suffragia postulari, vi hujus decreti, solum, quando fit per scrutinium ; non autem si per compromissum ; & in eo casu aded strictè hoc decretum esse intelligendum, ut si post electionem factam in Bullis confirmationis, seu patentibus exprimerentur nomina eligentium, electio esset nulla, refert decisum Castellinus *de elect. c. 4. nu. 61.* & quidem semper, etiam electione confirmata, ut liquet ex textu ; ibi : *eligentium nomina nunquam publicentur.*

ARTICULUS VI.

De electione communi, seu solenni.

1911. Notandum, scrutinium, seu suffragium electionem eligentium coram scrutatoribus, esse quidem electionem, sed in privato ; nam ab hac primum fit suffragiorum collatio, & ista debetè finita, fit electio in publico, per publicationem, & acceptionem, quæ vocatur electio communis, Capitularis, & solennis, prout tumitur ex sæpe *cit. c. quia propter*, & observat Streinius *p. 1. jur. Can. tit. 6. §. 2. nu. 3. & in c. 55. h. t. & §. fin. c. 42. eod.* reprobatur electio non communis, seu clandestina, per quam intelligitur ea, ut notat gloss. *fin. in loc. cit. quæ nondum est publicata in Capitulo* ; & nisi mox publicetur, non valet. 2. etiam illa, quæ fit clanculum, & in conventiculis ; hæc tamen, si non publicetur, non vitiatur, nisi Electores de ipsa non publicanda convenerint. Not. 2. si scrutatores publicationem scrutiniij, seu electionis privatæ de quacunque causa differre vel-